

2 Chamba Minjar Fair -
अन्ताराष्ट्रीयः मिञ्जरमेला
समाप्तः, विधानसभाध्यक्षः
परम्परां निर्वोढवान्

3 वैल्हम गल्स स्कूल, डालनवाला,
संस्कृतभारतीदेहरादूनम् इत्यनयोः
संयुक्ते तत्त्वावधाने समायोजिता
'संस्कृतकार्यशाला'

4 सोमवासरे विशेषा- शिवस्तुतिः

अमेरिकादेशे प्रायः ३०००
बोइङ्ग-सङ्घस्य श्रमिकाः
विरोधप्रदर्शनं कृतवन्तः

हिमसंस्कृतवार्ताः। अमेरिकादेशे प्रायः ३०००
बोइङ्ग-सङ्घस्य श्रमिकाः विरोधप्रदर्शनं
कृतवन्तः। अन्तराष्ट्रीय मशीनिस्ट् एरोस्पेस्
वर्कर्स एसोसिएशन (IAM) इत्यस्य सदस्यैः
बोइङ्ग इत्यनेन सह संशोधितं चतुर्वर्षीयं
श्रमसन्धिम् अङ्गीकृत्य पूर्वमेव एषा घोषणा
कृता। एते श्रमिकाः सेण्ट लुईस्-नगरस्य
बोइङ्ग-संस्थानेषु, मिसूरी-नगरस्य सेण्ट-
चार्ल्स-संस्थासु, इलिनोय-नगरस्य
मास्काउटा-नगरे च कार्यरताः आसन्।
आईएएम इत्यनेन उक्तं यत् ते एतादृशं
अनुबन्धं अर्हन्ति यत् तेषां परिवारस्य रक्षणं
करोति, तेषां विशेषज्ञतां च स्वीकुर्वति।
बोइङ्ग-कम्पनी अस्य प्रहारस्य विषये निराशां
प्रकटितवान्, प्रहाराय सज्जः इति च अवदत्।
विरोधप्रदर्शनमुक्तं कार्यबलं सुनिश्चित्य
आकस्मिकयोजनानि कार्यान्वितवती अस्ति।

पश्चिम-बंगालस्य सिक्किम प्रदेशस्य
च योजकः एनएच-१० इति राष्ट्रिय-
राजमार्गः अगस्त-मासस्य नवमं
दिनांकं यावत् पिहितः भविष्यति

हिमसंस्कृतवार्ताः - पश्चिम-बंगालस्य
कलिम्पोङ्ग क्षेत्रेण साकं सिक्किम प्रदेशस्य
योजकः एनएच-१० इति राष्ट्रिय-राजमार्गः
अद्य रात्रितः आरभ्य अगस्त-मासस्य नवमं
दिनांकं यावत् पिहितः भविष्यति। अतिवृष्टेः
कारणात् कोरोनेशन ब्रिज इत्याख्ये
राजमार्गीय-सेतौ अद्य चित्रे इत्याख्ये स्थाने च
यातायातं प्रभावितं जातमस्ति। भारवाहि-
वाहनानां गमनागमनम् च अस्थायि-रूपेण
प्रतिबंधितम् अस्ति।

परीक्षा पे चर्चा

गिनीजविश्वविक्रमे प्रविष्टा

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी इत्यस्य
प्रमुखपरिकल्पना परीक्षा पे चर्चा 'एकमासे
नागरिकसङ्गतिमञ्चे सर्वाधिकं जनानां
पञ्जीकरणं कृतम्' इति गिनीजविश्वविक्रमे
प्रविष्टा अस्ति। एषा मान्यता MyGov मञ्चे
कार्यक्रमस्य अष्टमसंस्करणस्य कालखण्डे ३
कोटि ५३ लक्षपञ्जीकरणैः प्राप्तस्य उपलब्धेः
प्रमाणम् अस्ति। परीक्षा पे चर्चा श्री मोदी द्वारा
परिकल्पित एक अद्वितीयः मञ्चः अस्तित्वे।
अभिमान प्रधानमन्त्री छात्रैः, शिक्षकैः,
अभिभावकैः च सह प्रत्यक्षतया संवादं
करोति। नवीनदिल्लीनगरे एकस्मिन्
समारोहे आधिकारिकरूपेण
गिनीजविश्वविक्रमप्रमाणपत्रं प्रदत्तम्।

फिलीपींस-राष्ट्रपतिः फर्डिनेन्ड-आर.-
मार्कोस-जूनियर भारतस्य पञ्च-दिवसीय-
राजकीय-यात्रायां नवदेहलीम् अवाप्तोस्ति

हिमसंस्कृतवार्ताः - भारत-फिलीपींस-
राजनयिक-सम्बन्धानाम्-हीरक
जयन्ती-वर्षपूर्तिमुपलक्ष्य फिलीपींस-
देशस्य राष्ट्रपतिः फर्डिनेन्ड-आर.-
मार्कोस-जूनियर भारतस्य पञ्च-दिवसीय
राजकीय-यात्रायाम् नवदेहलीम्
अवाप्तोस्ति। तेन साकं प्रथम महिला
"लुईस-अरनेटा-मार्कोस" सहितं एकम्
उच्चस्तरीयं प्रतिनिधिमंडलमपि यात्रायां
आगतम् अस्ति। यस्मिन् नैके मन्त्रि-
मण्डलीयाः मन्त्रिणः, अन्ये गणमान्याः
जानाः, वरिष्ठाधिकारिणः, व्यापारिक-
प्रतिनिधयश्च समाविष्टाः वर्तन्ते।
फिलीपींसस्य राष्ट्रपतेः पदभार-
ग्रहणस्य अनन्तरं राष्ट्रपति-मार्कोसस्य
एषा प्रथमा भारत-यात्रा वर्तते। अस्याः
यात्रायाः अवसरे, प्रधानमन्त्री
नरेन्द्रमोदी, राष्ट्रपतिः मार्कोसस्य अद्य
द्वै-पाक्षिकीं मन्त्रणां करिष्यतः।
राष्ट्रपतिः मार्कोसः राष्ट्रपतिं
द्रौपदीमुर्मुर्याम् अपि सम्मिल्य
सम्भाषणम् आचरिष्यति। विदेशमन्त्री
डॉ. एस. जयशंकरः अपि राष्ट्रपतिना
मार्कोसवर्येण समं मन्त्रणां करिष्यति।
अत्रान्तरे एकस्मिन् वक्तव्ये,
फिलीपींसस्य राष्ट्रपतिः भारतम् एकं
महत्त्वपूर्णं मित्रराष्ट्रं प्रत्यपादयत्। श्री-
मार्कोसः अस्मिन् विषये बलं प्रदत्तवान्
यत् सामयिक-लोकतान्त्रिक-मूल्यानि,
सामुद्रिकं हितं, क्षेत्रीय-शान्तिः, भारतेन
साकं गहनो व्यापकः, सार्थकश्च
द्विपक्षीय-सहयोगः अपेक्ष्यते।

संसदः उभयोः सदनयोः कार्यान्वयनं दिवसावधये जातं स्थगितम्

हिमसंस्कृतवार्ताः - संसदः उभयोः सदनयोः कार्यान्वयनं
दिवसावधये जातं स्थगितम्। झारखंड-मुक्ति-मोर्चादलस्य
वरिष्ठ-नेत्रे वर्तमान संसदाय शिबू सोरेनाय श्रद्धाञ्जलि-
प्रदानानन्तरं राज्यसभा स्थगितकृता, यस्य नवदेहल्यां
निधनम् अभवत्, अपरत्र च बिहारे विशेष-गहन-
पुनरीक्षणभ्यासम् अवलम्ब्य विपक्षस्य विरोधकारणेन
लोकसभायाः कार्यजातमपि जातं बाधितम्। संसदीय-कार्य-
मन्त्री किरेन-रिजिजूः विपक्षि-संसदनां विरोधे रोषं प्रकटयन्
प्रोक्तवान् यत् कार्य-मन्त्रणा-समितेः उपवेशने ऐषमो राष्ट्रिय-
खेल-प्रशासन-विधेयके, पञ्च-दशोत्तर-द्वि-सहस्र-तमाब्दीये

राष्ट्रिय डोपिंग-रोधि-संशोधन-विधेयके च चर्चा विधानस्य
निर्णयः अभिस्वीकृतः आसीत्। झारखंडस्य पूर्व-मुख्यमन्त्री
शिबू सोरेनः दिवंगतः। राष्ट्रपति प्रधानमन्त्रि समेतः अन्य-
नेतृभिश्च प्रकटिताः शोक-संवेदनाः। राज्यसभायां यदा सदनं
समारब्धं तदा राज्यसभायाः उपसभापतिः हरिवंशः उक्तवान्
यत्, शिबू सोरेनः एकः वरिष्ठः प्रतिष्ठितश्च आदिवासी नेता
आसीत्, येन आदिवासि-समुदायस्य अधिकार-रक्षार्थं, तेषाम्
उत्थानार्थं च आंदोलने प्रमुख-भूमिका आसीत्। तदनु सदनं
सोरेनस्य सम्माने कतिपय-कालं यावत् मौनधारणं कृतम्।
ततश्च दिवंगतस्य नेतुः निधने शोकम् व्यक्तीकृत्य, सदनस्य
कार्यान्वयनम् पूर्णं दिवसावधये स्थगितकृतम् अभूत्।
झारखंडस्य पूर्व मुख्यमन्त्री वृक्वाङ्गस्य रोगेण पीडितः आसीत्
अथ च सार्धक-मास-पूर्वं सः हृदयाघातेन अपि पीडितः।
विगतैक-मासाद् असौ राजधान्यां सर-गंगा-राम-
चिकित्सालये जीवन-रक्षक-प्रणाल्याम् उपचाराधीनः
आसीत्। राष्ट्रपतिः द्रौपदी मुर्मूः, प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी अन्ये
च गणमान्याः एतस्य वरिष्ठ-नेतुः निधनमभिलक्ष्य शोकं
व्यक्तीकृतवन्तः। प्रधानमन्त्री मोदी दिवङ्गतात्मने श्रद्धांजलि-
प्रदानार्थं चिकित्सालयस्य भ्रमणम् अपि कृतम्। झारखण्डे
अद्यावत् अगस्त-षष्ठौ यावत् त्रि-दिवसीयः राजकीयः शोकः
आमानयिष्यते। अद्य च सर्वेऽपि सर्वकारीयाः कार्यालयाः
पिहिताः स्थास्यन्ति।

सुभाषितम्

यावन्न हिंस्रः समुपैति कालः,
शमाय तावत्कुरु सौम्यबुद्धिम्।
सर्वास्ववस्थास्विह वर्तमानं,
सर्वाभिसारेण निहन्ति मृत्युः।।

अर्थात्- जब तक घातक काल
समीप नहीं आता, तब तक बुद्धि को
शान्ति में लगाना चाहिए क्योंकि मृत्यु
इस संसार में सभी अवस्थाओं में रहने
वालों की सभी प्रकार से हत्या करती
है।

प्रतिदिनं नवीनतमं
हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकवार्तापत्रं प्राप्त्यर्थं
7876636263
Whatsapp संख्या मध्ये
नमो नमः लिखन्तु

To get the latest
[himsanskritvartah](http://himsanskritvartah.com)
Daily Sanskrit Newspaper
every day, write Hello on
7876636263 Whatsapp

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-
अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः
पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवंत कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

हिमाचलनिर्मातुः डॉ. यशवंतसिंहपरमारस्य ११९ तमजयन्त्युपलक्ष्ये श्रद्धाञ्जलिः प्रदाय स्मरणं कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। हिमाचलप्रदेशस्य निर्मातुः डॉ. यशवंतसिंह परमारस्य ११९ तमजयन्त्युपलक्ष्ये जन्मदिवसस्य विधानसभा पुस्तकालये कार्यक्रमस्य आयोजनं कृतम्। पंचायतीराजमन्त्री अनिरुद्धसिंहः मुख्यातिथिरूपेण भागं स्वीकृतवान्। पूर्वमुख्यमन्त्री जयरामठाकुरः अपि कार्यक्रमे उपस्थितः आसीत्। उभौ डॉ. यशवंतसिंहपरमारस्य प्रतिमायां पुष्पार्पणं कृत्वा श्रद्धाञ्जलिम् अर्पितवन्तौ। यस्मिन् काले विपक्षनेता विधानसभा- अध्यक्षस्य कुलदीपसिंहपठानिया मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः इत्येतयोः च अनुपस्थितेः विषये प्रश्नान् उत्थापितवान्। पूर्वमुख्यमन्त्री जयरामठाकुरः अवदत् यत् हिमाचलनिर्माता यशवन्तसिंहपरमारस्य जन्मदिवसस्य उत्सवे मुख्यमन्त्री, विधानसभाध्यक्षस्य च उपस्थितिः आवश्यकी अस्ति। सः अवदत् यत् व्यग्रतायां सत्यपि अस्मिन् कार्यक्रमे उपस्थितः भवितव्यमासीत्। जयरामठाकुरः अवदत् यत् पूर्वसर्वकारकाले परमारस्य जन्मदिवसः बृहत्प्रमाणेन आचर्यते स्म। हिमाचलप्रदेशस्य निर्माणस्य श्रेयः डॉ. परमारस्य अस्ति। तस्य जीवनं न केवलं राजनेतृणां कृते अपि तु हिमाचलीनां कृते अपि प्रेरणास्रोतः अस्ति। परमारसाहबविषये पुस्तकं लिखितवान् राजेन्द्रः अत्रिः कथयति यत् डॉ. यशवन्तसिंहपरमारः एतावत् सरलप्रकृतिः आसीत् यत् मुख्यमन्त्रीपदात् त्यागपत्रं दत्त्वा सः कस्यापि वीआईपी-शिष्टाचारेण पुनः सिरमौरं न गतः, अपि तु शिमलाबसस्थानकात् एचआरटीसीबसयानं आरुह्य गतः। मुख्यमन्त्रीपदात् त्यागपत्रं दत्त्वा सः कदापि राजनैतिककार्येषु हस्तक्षेपं न कृतवान्। हिमाचलप्रदेशस्य निर्माता डॉ. यशवन्तसिंहपरमारः हिमाचलप्रदेशाय पूर्णराज्यस्य स्थानं दातुं स्वस्य आग्रहं केन्द्रस्य समक्षे दृढतया प्रस्तुतवान् आसीत्। डॉ. परमारः तावत्पर्यन्तं पश्चात्तापं न

कृतवान् यावत् हिमाचलप्रदेशः पूर्णराज्यस्य नामकरं न प्राप्तवान्। पूर्वमुख्यमन्त्री हिमाचलप्रदेशस्य विकासे महत्त्वपूर्णं भूमिकां निर्वहति। उर्दू- फारसी- भाषा- विद्वान् भण्डारी- शिवानन्दस्य गृहे तस्य जन्म अभवत्। तस्य पिता सिरमौरराज्यस्य राज्ञेः सह दीवानरूपेण कार्यं करोति स्म। सः स्वपुत्रस्य यशवन्तस्य शिक्षायाः कृते स्वस्य सर्वसम्पत्तिं बन्धकं कृतवान् आसीत्।

विधानसभायां कार्यक्रमस्य आयोजनमपि कृतम्

नेताप्रतिपक्षः जयरामठाकुरः हिमाचलप्रदेशस्य निर्मातुः एवं प्रथममुख्यमन्त्रिणः डॉ. यशवंतसिंह परमारस्य ११९ तमजयन्त्युपलक्ष्ये आयोजिते कार्यक्रमे भागं स्वीकृत्य श्रद्धाञ्जलिः अर्पितवान्। हिमाचलस्य निर्माणे विकासे च डॉ. यशवन्तपरमारस्य योगदानस्य वर्णनं कुर्वन् सः अवदत् यत् डॉ. परमारेण निर्धारितमार्गस्य अनुसरणं कृत्वा हिमाचलेन ऐतिहासिकप्रगतिः कृता, तस्य परामर्शानाम् आदर्शानां च अनुसरणं कृत्वा अपि च स्वस्य सांस्कृतिकविरासतां संरक्षणं वर्धनं च कृतम्। तस्मिन् एव काले ग्रामीणविकासः पंचायतीराजमन्त्री अनिरुद्धसिंहः अवदत् यत् यदि यशवन्तसिंहपरमारः न अभविष्यत् तर्हि हिमाचलप्रदेशस्य जनैः पंजाबं गन्तव्यं अभविष्यत्। सः अवदत् यत् परमारः हिमाचलप्रदेशस्य लघु- बृहत्- शासनानि- राज्यानि एकत्र आनयन् राज्यस्य निर्माणं कृत्वा राज्यस्य विकासं अग्रे नीतवान्। अनिरुद्धसिंहः अवदत् यत् वर्तमानसर्वकारः अपि अस्मिन् एव दिशि कार्यं कुर्वन् अस्ति। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः कार्यक्रमे उपस्थितः न अभवत्, तस्मिन् विषये अनिरुद्धसिंहः अवदत् यत्, प्रतिकूलवातावरणस्य कारणात् मुख्यमन्त्री कार्यक्रमे उपस्थितः न भवितुम् शक्तवान्।

माफिया इत्यस्य पक्षस्य प्रभावेन लॉटरी-प्रारम्भस्य निर्णयः कृतः- जयरामठाकुरः

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। विपक्षनेता जयरामठाकुरः विधानसभायां स्थिते कार्यालये पत्रकारैः सह वार्तालापं कुर्वन् अवदत् यत् राज्ये लॉटरी आरम्भ्यते इति निर्णयः लॉटरी-तत्स्कराणां प्रभावेन सर्वकारेण कृतः। एतत् कथञ्चित् राज्यस्य हिताय न भवति। यदि राज्ये लॉटरी कार्यान्वितं भवति तर्हि सर्वकारेण अपि वक्तव्यं यत् कस्य प्रभावेन निर्णयः कृतः, केन सह के व्यवहाराः कृताः? व्यवहाराः कुत्र कृताः आसन्? लॉटरी-पक्षे सर्वकारेण कियन्तः अपि वाहनानि कियन्ते, कियन्तः अपि तर्काः दत्ताः, परन्तु एकं वस्तु स्पष्टं यत् लॉटरी हिमाचलप्रदेशस्य हिताय नास्ति। एषः कथमपि जनहिताय गृहीतः निर्णयः न भवितुम् अर्हति। भारतीयजनतापक्षः एकस्वरेण लॉटरीव्यवस्थां कार्यान्वितुं निर्णयस्य घोरविरोधं करोति, तस्य तत्कालं निवृत्तेः आग्रहं च करोति। जयरामठाकुरः अवदत् यत् यः सर्वकारः ५ लक्षं जीविकां दातुं नाम्ना सत्तां प्राप्तवान्, युनां जीविकां दातुं, स्टार्टअप-प्रवर्धनं, युनां भविष्यं स्वरूपयितुं च नाम्ना मृषावादे कृत्वा सत्तां हृतवान्, स एव सर्वकारः अद्य राज्याय लॉटरी- क्रीडायाः वैधानिकीकरणं मास्टरस्ट्रोक इति वदति। यदा तु इदानीं तेषां प्रतिज्ञायां विषये अपि न वदन्ति यस्य नामधेयेन ते सत्तां प्राप्तवन्तः। एतादृशेषु प्रत्येकस्मिन् कार्ये राज्यस्य, राज्यस्य युनां च हानिम् विहाय किमपि न दृश्यते। सर्वकारस्य मन्त्री मुख्यमन्त्री च लॉटरी-कार्यन्वयनस्य विषये यथा विवादं कुर्वन्ति तत् ततोऽपि आश्चर्यं जनयति। किं सर्वकारेण अविवेकीरूपेण मद्यस्य आपणानि उद्घाटयितुं, विजयायाः कृषिं वैधानिकं कर्तुं, लॉटरीं वैधानिकं इति घोषयित्वा राजस्वं अर्जयितुं च विहाय अन्यः विकल्पः नास्ति? स्वावलम्बनम् इत्यादीनां योजनानाम् अनाधिकृत्यरूपेण सर्वकारेण स्थगितम्, तस्य असफलतायाः कारणात् जीविकासंजनासाधनानाम् उपरि प्रतिबन्धाः अपि स्थापिताः। जयरामठाकुरः अवदत् यत् २५ वर्षपूर्वं यदा भारतीयजनतापक्षस्य नेतृत्वे प्रेमकुमारधूमलसर्वकारः सत्तां प्राप्तवान् तदा तत्क्षणप्रभावेण लॉटरी स्थगिता। यतः तस्य दुष्प्रभावाः अस्माकं समीपमाध्यमेन जनानां माध्यमेन च आगताः आसन्। एकम्। जनप्रतिनिधित्वेन जनाः अपि दृष्टवन्तः यत् कथं गृहाणि निविदाकृतानि भवन्ति स्म, भूमिः विक्रीयते स्म, जनाः लॉटरी-क्रीडायां स्वस्य वेतनस्य, पेंशनस्य च बृहत् भागं नष्टं कुर्वन्ति स्म सर्वकारस्य यत्किमपि योजना केवलं राज्यस्य जनानां कृते आश्रयं दातुं भवेत् न तु तेषां जीवने किमपि प्रकारस्य बाधकं सृजितम्। अहं पुनः मुख्यमन्त्रिणं निवेदयामि यत् सः राज्यस्य युनां भविष्यस्य विषये चिन्तयित्वा लॉटरी-क्रीडायाः हानिम् अवगत्य स्वनिर्णयं निवृत्तं करोतु।

सन्ति, येषु ३२१० लिफ्टद्वारा, ३३५ ट्यूबव्यूपाः, ६५२२ गुरुत्वाकर्षण- आधारितयोजनाः च सन्ति। एतासु योजनासु ५८०५ योजनाः अत्यधिकवृष्ट्या प्रभाविताः अभवन्, परन्तु विभागेन समयस्य हानिः न कृत्वा एतेषु ५४४० योजनाः आरम्भ्य सामान्यजनानाम् कृते आश्रयं प्रदत्तम्। एतत् प्रभावितजलापूर्तियोजनानां ९५ प्रतिशतं भवति। प्रभावितजलापूर्तियोजनासु प्रायः ४३४.४७ कोटिरूप्यकाणां हानिः अभवत्। सः अवदत् यत् एतेन सह १२२३ सिञ्चनयोजना अपि प्रभाविताः सन्ति, येषां अनुमानितहानिः १०१.६७ कोटिरूप्यकाणि अस्ति। राज्ये स्थापितानां ४३ जलोपप्लवसंरक्षणकार्याणां १९.७७ कोटिरूप्यकाणां हानिः, ८३ सीवरजयोजनां २३.५५ कोटिरूप्यकाणां हानिः, ३९१ हस्तपम्पानाम् ८१.५२ लक्षरूप्यकाणां हानिः अभवत् समग्रतया राज्ये ७५४३ योजनाः प्रभाविताः सन्ति, येषां कुलम् अनुमानितहानिः ५८०.३० कोटिरूप्यकाणि इति अनुमानितम् अस्ति। उपमुख्यमन्त्री अपि अवदत् यत् जलापूर्तेः, सीवरजयोजनानां च पुनर्स्थापनं सर्वकारस्य सर्वोच्चप्राथमिकता अस्ति। कथमपि शिथिलता न भवेत् इति सम्बन्धितविभागाय निर्देशः दत्ताः इति सः अवदत्। सर्वकारः जनसामान्यं प्रति मूलभूतसुविधाः प्रदातुं पूर्णतया प्रतिबद्धः अस्ति तथा च सर्वाः प्रभाविताः योजनाः शीघ्रमेव स्थायिरूपेण पुनः स्थापिताः भविष्यन्ति।

हिमाचले जलशक्ति विभागः ९५% जलापूर्तिः योजनाः पुनर्स्थापितवान्

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। राज्ये सद्यःकाले प्रचण्डवृष्ट्या उत्पन्नानां प्रतिकूलपरिस्थित्यानां सत्यपि जलशक्तिविभागेन शीघ्रतां समर्पणं च दर्शितम्, अस्थायीरूपेण ५४४० जलापूर्तियोजनानां पुनर्स्थापनं कृतम्। एतत् कुलं प्रभावितजलापूर्तियोजनानां ९५ प्रतिशतं भवति। उपमुख्यमन्त्री मुकेश अग्रिहोत्री विभागस्य अधिकारिणां कर्मचारीणां च अस्य कार्यस्य प्रशंसाम् अकरोत्, प्रतिकूलपरिस्थितौ विभागेन कृतं कार्यम् अत्यन्तं प्रशंसनीयं प्रेरणादायकं च इति अवदत्। सः अवदत् यत् जलशक्तिविभागस्य कर्मचारिणः दिवारात्रौ क्षेत्रे स्थित्वा प्रभावितक्षेत्रेषु सामान्यजनानाम् कृते आश्रयं प्रदातुं मूलभूतसुविधाणां पुनर्स्थापनं कर्तुं प्रवृत्ताः सन्ति। राज्यसर्वकारः तेषां योगदानं नमस्कृत्य करोति, तेभ्यः प्रत्येकस्मिन् स्टरे समर्थनं प्रदत्तं भवति। अवधेयं वर्तते यत् राज्ये १०,०६७ जलापूर्तियोजनाः संचालिताः

भारतेन ०६ धावनांकै विजिता रोमांचयुक्ता पंचमी टेस्ट क्रिकेट स्पर्धा

अनेन विजयेन एंडरसन- तेंदुलकर श्रृंखला अपि समाकृता मोहम्मद सिराज स्पर्धापुरुषः, शुभमन गिलः, हैरी ब्रूकश्च श्रृंखलायाः सर्वश्रेष्ठक्रीडकौ

हिमसंस्कृतवार्ता:- डॉ. अमित शर्मा।

इंग्लैंडदेशस्य ओवल क्रिकेट क्रीडांगणे जायमाना पञ्चस्पर्धात्मिकायाः एंडरसन- तेंदुलकर श्रृंखलायाः अन्तिमा प्रतिस्पर्धा भारतेन पञ्चमे दिवसे अतीवरोमाञ्चकरूपेण ०६ धावनांकैः विजित्य श्रृंखला २-२तः समा कृता। प्रथमे दिवसे इंग्लैंडदलेन टॉसमिति विजित्य भारतीयदले प्रथमं फलकक्रीडाये आमन्त्रितम्। अस्मिन् हरितक्रीडांगणे भारतस्य क्रीडकाः अधिकसफला नाभवन्। केवलं करुण नायरः एव अर्धशतकं कर्तुं शक्तवान्। तेन सर्वाधिकं ५७ धावनांकाः अर्जिताः। भारतस्य साई सुदर्शनः ३८, वाशिंगटन सुन्दरः २६ शुभमन गिलश्च २१ धावनाङ्कानां योगदानं दत्तवन्तः। भारतस्य प्रथमा पाली २२४ धावनांकेषु समाप्ता। इंग्लैंडपक्षतः गस एटकिंसन ०५, जोश टंग ०३, क्रिस वोक्सश्च ०१ स्तोभं प्राप्तवन्तः। एतस्य उत्तरे इंग्लैंडदलस्य प्रारम्भः सुदृढः, तीव्रश्च आसीत्। जैक क्राउली ६३, बेन डकेट ४३, ओली पोप २२, जो रुटः २१ हैरी ब्रूकः ५३ धावनांकान् योजितवन्तः। परन्तु दलस्य अपरार्धं भारतीयकन्दुकक्षेपकानां पुरतः स्थातुं नाशक्नोत्। इंग्लैंडदलस्य प्रथमा पाली २४७ धावनांकेषु पूरिता। तदाधारेण इंग्लैंडदलस्य पार्श्वे २३ धावनांकानाम् अग्रता आसीत्। भारतीयकन्दुकक्षेपकेषु मोहम्मद सिराजः, प्रसिद्ध कृष्णा च ०४-०४, आकाशदीपश्च ०१ स्तोभं प्राप्तवन्तः। द्वितीयपाल्यां भारतस्य प्रारम्भिकक्रीडकौ के एल राहुलः, साई सुदर्शनश्च शीघ्रमेव बाधितौ। तदनु यशस्वी जायसवालः, रात्रिरेक्षकः आकाशदीपश्च दिवसान्ते सुरक्षितौ। अग्रिमे दिवसे उभावपि सुन्दररूपेण क्रीडित्वा भारतस्य पालीम् अग्रे नीतवन्तः। आकाशदीप निर्भयतया स्वकीयम् अर्धशतकं पूरितवान्। तेन १२ चतुष्काणां साहाय्येन महत्त्वपूर्णा ६६ धावनांकाः योजिताः।

यशस्वी जायसवालोऽपि स्वकीयं शतकं कृतवान्। तेन हि ११८ धावनांकाः कृताः। रविन्द्र जडेजा ५३, ध्रुव जुरेलः ३४, करुण नायरश्च १७ धावनांकान् योजितवन्तः। अन्ते वाशिंगटन सुन्दरः द्रुततया ४ षटकाणां, ४ चतुष्काणां च सहायतया ५३ धावनांकान् योजयित्वा भारतस्य धावनांकसंख्यां ३९६ पर्यन्तं नीतवान्। इंग्लैंडदलस्य जोश टंग ०५, गस एटकिंसन ०३, जैमी ओवरटनश्च ०२ स्तोभान् प्राप्तवन्तः। अन्तिमपाल्यां इंग्लैंडदलस्य पार्श्वे ३७४ धावनांकानां लक्ष्यमासीत्। अतीव रोमांचयुक्ता इयं पाली आसीत्। जैक क्राउली १४, बेन डकेट ५४, ओली पोप च २७ धावनांकान् योजितवन्तः। परं सर्वतो महत्त्वपूर्णा आसीत् जो रुट- हैरी ब्रूकयोः मध्ये सुदीर्घा सहभागिता। उभावपि क्रीडकौ स्वकीयं शतकमपि पूरितवन्तौ। जो रुट १०५, हैरी ब्रूकश्च १११ धावनांकान् संयोज्य भारतस्य विजयस्य आशां दूरीकृतवन्तौ। चतुर्थदिवसे अस्पष्टप्रकाशस्य कारणात् क्रीडा शीघ्रं समाप्ता। पञ्चमे दिवसे इंग्लैंडदले ३३९/६ इत्यत्र आसीत्। विजयः केवलं ३५ धावनांकानां दूरी आसीत्। भारतस्य कृते इंग्लैंडदलस्य ६ क्रीडकाः बाधयितुम् अवशिष्टाः आसन्। परं पञ्चमे दिवसे भारतस्य कन्दुकक्षेपकाणां सम्यक् प्रदर्शनेन भारतेन इयं स्पर्धा ०६ धावनांकैः विजिता। इंग्लैंडदलस्य क्रीडका केवलं ३६७ धावनांकान् एव कृतवन्तः। मोहम्मद सिराज पुनः उत्तमप्रदर्शनं कृत्वा ०५ स्तोभान्, प्रसिद्ध कृष्णा ०४, आकाशदीपश्च ०१ स्तोभं प्राप्तवन्तः। अनेन विजयेन एव भारतेन इयं एंडरसन- तेंदुलकर श्रृंखला २-२ तः समा कृता। स्वकीय- उत्तमप्रदर्शनाय मोहम्मद सिराजः स्पर्धायाः सर्वश्रेष्ठः क्रीडकः चयनितः। शुभमन गिलः- हैरी ब्रूकश्च श्रृंखलायाः सर्वश्रेष्ठक्रीडकौ चयनितौ।

चलचित्रवार्ता:

सैयारा चलच्चित्रेण अधुना यावत् ४५० कोटिभ्यः अधिकं धनं अर्जितम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - जगदीश डाभी, मुम्बई।

मोहितसूरी इत्यनेन निर्देशितस्य सैयारा इत्यस्य बॉक्स ऑफिस इत्यत्र प्रचण्डः प्रतिसादः प्राप्तः अस्ति। इदं प्रणय-संगीतनाट्यचलच्चित्रं प्रेक्षकैः सुस्वागतं कृतम्। सैयारा-चलच्चित्रे अहानपांडे, अनीत पड्डा च मुख्यभूमिकायां स्तः। एतत् तयोः प्रथमं चलच्चित्रम् अर्थात् नव आगन्तुकानां चलच्चित्रम् अस्ति। सामान्यतः नव आगन्तुकानां चलच्चित्रेषु प्रेक्षागृहेषु अत्यल्पाः दर्शकाः प्राप्यन्ते, परन्तु अद्यापि जनाः सैयारा चलच्चित्रं द्रष्टुं प्रेक्षागृहेषु आगच्छन्ति। चलच्चित्रस्य प्रदर्शनात् २ सप्ताहाधिकाः अभवन्, परन्तु तदपि प्रेक्षकाणां निरन्तरं प्रेम्णाः प्राप्यते। एतस्य प्रेमकारणात् अद्यापि चलच्चित्रं प्रतिदिनं कोटिरूप्यकाणि अर्जयति। प्रेक्षकाणाम् एतस्य प्रेमस्य कारणात् अधुना चलच्चित्रं ४५० कोटिरूप्यककलवं सम्मिलितम् अस्ति। विश्वे अयं चलच्चित्रः ४५० कोटिरूप्यकाणां सीमां लङ्घितवान् अस्ति। प्राप्तसमाचारानुसारं १७ दिवसेषु अस्य चलच्चित्रस्य गृह-बॉक्स ऑफिसमध्ये २९९.७५ कोटिरूप्यकाणि अर्जितानि, विश्वव्यापी आहत्य ४६० कोटिरूप्यकाणि च अभवन्। एतत् चलच्चित्रं ब्लॉकबस्टरं जातम्।

भाजपायाः १७ जनपदानां कार्यसमितीनां घोषणाः, शीघ्रमेवराज्यसमितिः सङ्घटिता भविष्यति; स्वातन्त्र्यदिवसे तिरंगायात्रा

हिमसनस्कृतवार्ता:

प्रतिनिधिः। हिमाचलप्रदेशस्य भाजपेति दलेन १७ जिलाकार्यसमितीनां घोषणा कृता। सोमवासरे राज्यस्य सर्वेषु सङ्घटनात्मकजनपदेषु दलपर्यवेक्षकाणां उपस्थितौ ३५८ महिलाः, २५८ अनुसूचितजातिः, अनुसूचितजनजातिः, ओबीसी सहितं ८७४ अधिकारिणः सदस्याः च निर्मिताः। राज्याध्यक्ष डॉ. राजीवबिन्दलः सोमवासरे शिमलानगरे पत्रकारसम्मेलने जिलाकार्यकारीसमितीनां निर्माणविषये सूचनां दत्तवान्। बिन्दलः अवदत् यत् भाजपायाः राज्यदलस्य घोषणा शीघ्रमेव भविष्यति। भाजपा कार्यकर्ताधारितं राजनैतिकदलम् अस्ति। सामान्यसमाजात् कार्यकर्तृणां

कार्यालयीयः निर्माणं कृत्वा भारतीयजनतापक्षः नवीनतया सह स्वस्य निर्माणं कृतवान्। सः अवदत् यत् कदाचित् संसदि ५०० सांसदाः आसन् इति काङ्ग्रेसपक्षः अद्यत्वे अत्यल्पसंख्यां यावत् संकुचितम् अस्ति। सांसदद्वयात् आरभ्य अद्यत्वे देशे विश्वे च बृहत्तमं दलम् इति भाजपा उद्भूतवती अस्ति। बिन्दलः काङ्ग्रेसं पृष्टवान् यत् यदि तेषां भारतीयत्रिवर्णेन सह किमपि समस्या वा कष्टं वा अस्ति तर्हि तैः वक्तव्यम्? राष्ट्रध्वजः भाजपायाः गौरवः इति सः अवदत्। डॉ. राजीवबिन्दलः अवदत् यत् १३ अगस्ततः १५ अगस्तपर्यन्तं सम्पूर्णं राज्ये 'हर घर तिरंगा अभियानम्' इति चालितं भविष्यति, वीरयोद्धानाम् अपि स्मरणं भविष्यति। भाजपा १५ अगस्तदिनाङ्के १७१ मण्डलेषु अस्ति।

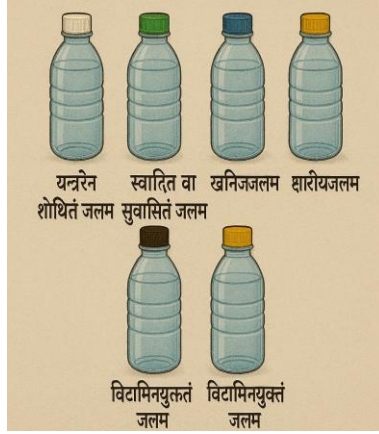
विशालानां तिवर्णयात्राणां आयोजनमपि करिष्यति। बिन्दलः काङ्ग्रेसस्य विषये लक्ष्यं गृहीत्वा अवदत् यत् हिमाचलकाङ्ग्रेसस्य सम्पूर्णं सङ्घटनम् एकवर्षात् विघटितम् अस्ति। न मतदानकेन्द्रस्तरे न राज्ये एकः अपि काङ्ग्रेसनेता अस्ति। बिन्दल इत्यनेन उक्तं यत् १७ जनपदेषु कार्यसमितिसदस्यानां कुलसंख्या ८७४ अस्ति। अस्मिन् ३५८ महिलाः, २५८ अनुसूचितजातिः, ओबीसी च सन्ति। पूर्व ७४ अनुसूचितजनजातिः, भाजपायाः बृहत्तरस्य कार्यकर्तृणां संख्या ८९,६४६ अस्ति। आगामिविधानसभानिर्वाचनाय दलं सज्जम् अस्ति।

श्रीमदाचार्यस्य बालकृष्णस्य जन्मदिवसस्य तथा च औषधिदिवसस्य उपलक्ष्ये वृक्षारोपणम् कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- कुलदीपमैन्दोला, कोटद्वारम् अथ चक्रवर्तिनः सम्राजो भारतस्य जन्मस्थल्यां पुण्यतमे कण्वाश्रमे विशिष्टमेकं पुण्यकार्यं सम्पन्नम्। आयुर्वेदपतञ्जलियोगपीठस्य अध्यक्षस्य योगसहयोगिनश्च श्रीमदाचार्यस्य बालकृष्णस्य जन्मदिवसस्य तथा चौषधिदिवसस्य पूर्वसन्ध्यायाम्। कोटद्वारनगरीया ग्राम्यैक्य-प्रगतिप्रैमाञ्जलि- सङ्गमसमितिः या गोस् इति नाम्नापि ज्ञायते तस्या आधिपत्ये सत्यदेवाभियानान्तर्गतं मङ्गलमयं वृक्षारोपणम् अभवत्। मनमोहनकालस्य आध्यक्ष्ये समित्या अश्वत्थवटनिम्बप्रभृतीनां महावृक्षाणां बालाः पादपाः समारोपिताः। ते च वृक्षरक्षकवचैः सम्यक् संरक्षिताः। अस्मिन् पवित्रे कर्मणि संस्थापकनिदेशकः कण्डवालरामभरोसः उपाध्यक्षश्चौधुरिदिनेशः कोषाध्यक्षः कालमनमोहनः सङ्घटनमन्त्री नेगिनन्दनसिंहश्चेति प्रमुखपदाढ्याः सोत्साहं भागम् अगृह्णन्। तस्मिन्नेवावसरे उत्तरप्रदेशात् पर्यटनायैवागताः केचन छात्रास्तत्रासन्। तेषां नामानि सैनिकनीरजः वर्मयशः काश्यपरोहितः काश्यपहिमांशुः काश्यपकपिलश्चेति। तान् विलोक्य संस्थापकः कण्डवालमहोदयः आश्रमस्य माहात्म्यं वर्णयन् प्रोवाच। अहो भाग्यं युष्माकं यद् यूयं तस्मिन्नेव स्थाने स्थिताः यतः स्वदेशस्य भारतवर्षमिति नाम प्रतिष्ठितम्। पुनश्च स तान् स्वसमित्या सञ्चालितस्य विश्वपर्यावरणहितकरस्य सत्यदेवाभियानस्य विषयेऽबोधयत्। कथितं च तेन वृक्षा एव वस्तुतो देवाः ये केवलं ददति न तु किञ्चिद् याचन्ते। अत एवास्मिन् अभियाने भवन्तोऽपि सम्मिलिता भूत्वा पुण्यं लभन्तामिति। एतच्छ्रुत्वा ते छात्रा महोत्साहेन वृक्षारोपणे साहाय्यम् अकुर्वन्।

कूप्याः टोपिकावर्णः च तस्मिन्नेव जलस्वरूपम्

यदा भवन्तः विक्रयशालायां जलकूपीं क्रेतुं गच्छन्ति, तदा तत्र नानावर्णयुक्ताः कूपीटोप्यः दृश्यन्ते — यथा नीलवर्णा, हरितवर्णा, पीतवर्णा, कृष्णवर्णा च। अनेकाः जनाः मन्यन्ते यत् एषः वर्णः तस्य ब्राण्डस्य लक्षणम् अस्ति, किन्तु एषा धारणा यथार्था नास्ति। यथार्थतया, कूप्याटोपिकावर्णः तस्मिन् स्थितस्य जलस्य प्रकारम् सूचयति — यं वयं सामान्यतः न चिन्मः। एवं चेत्, अधुना वयं जानीमः — कूप्याः टोपिकावर्णस्य अर्थः कः?

१. शुभ्रवर्णा कूप्याः टोपिका — यन्त्रेण शोधितं जलम्यदि कूप्याः टोपिका शुभ्रवर्णा अस्ति, तर्हि तत् जलं यन्त्रेण वा आरओ-प्रणाल्या शोधितम् भवति। एतत् जलं पेयम् अपि, किन्तु तत्र खनिजद्रव्याणां मात्रा न्यूनका भवति।

२. हरितवर्णा कूप्याः टोपिका — स्वादितं वा सुवासितं जलम्

यदि कूप्याटोपिका हरितवर्णा दृश्यते, तर्हि कूप्यां जलं स्वादवर्धकैः द्रव्यैः संयुक्तं भवति। एतत् जलं स्वादपरिवर्तनाय उपयुक्तं, सुरक्षितम् एव।

३. नीलवर्णा कूप्याः टोपिका — खनिजजलम्

नीलटोपिकायुक्तायां कूप्यां यत् जलं दृश्यते, तत् प्राकृतिकस्रोतसः प्राप्तं वा खनिजयुक्तं भवति। एतत् जलं स्वास्थ्यस्य दृष्ट्या श्रेष्ठं मन्यते।

४. कृष्णवर्णा कूप्याः टोपिका — क्षारीयजलम्
कृष्णटोपिकायुक्तायां कूप्यां स्थितं जलं क्षारीयं भवति, यत्र खनिजद्रव्याणि अधिकेन मात्रया सन्ति। एतत् जलं मूल्यवान् भवति, च तद् बहवः क्रीडकाः, प्रसिद्धाः जनाः च सेवनं कुर्वन्ति।

५. पीतवर्णा कूप्याः टोपिका — विटामिनयुक्तं जलम्

पीतटोपिकायुक्तायां कूप्यां यत् जलं अस्ति, तत् विटामिनद्रव्यैः तथा इलेक्ट्रोलाइट्सद्रव्यैः युक्तं भवति। एतत् जलं शरीरस्य ऊर्जावर्धनाय तथा स्वास्थ्यवृद्धये च उपयुक्तम् अस्ति।

उपसंहारः

अतः, यदा भवन्तः जलकूपीं क्रिणन्ति तदा कूप्याः टोपिका-वर्णं, सीलम्, समाप्तेः दिनाङ्कं च निरीक्षन्तु।

बालानपि एषां विषये सूचना दातव्या, यत् ते अपि सम्यक् प्रकारेण सुरक्षितं जलं चिनुत।

लेखिका- सुधा साठये, मुंबई

sudha_sathaye@yahoo.com

05 अगस्तदिनांकः धारा 370 उन्मूलनस्य, राममन्दिरस्य स्वप्नं पश्यन्तः हिन्दुधर्मावलम्बिनां 500 वर्षाणां प्रतीक्षायाः समाप्तिदिवसः च

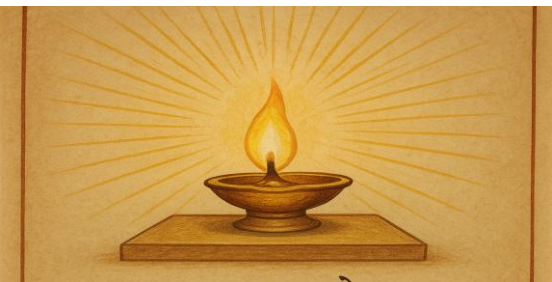
समानरूपेण प्रयोज्यम् अस्ति। एषः निर्णयः केन्द्रसर्वकारेण सुरक्षाविकासस्य एकभारतस्य च भावनायाः अधीनः कृतः, यस्य व्यापकराजनैतिकसामाजिकप्रभावाः इति मन्यन्ते।

05 अगस्तदिनाङ्के राममन्दिरस्य स्वप्नं साकारं प्राप्तवान्

तस्मिन् एव काले २०२० तमे वर्षे ०५ अगस्तदिने हिन्दुसमाजस्य ४९१ वर्षाणां प्रतीक्षायाः समाप्तिः भवति स्म। अस्मिन् दिने प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी अयोध्यायां भगवान् श्रीराममन्दिरस्य निर्माणार्थं विधिपूर्वकं भूमिपूजनं कृतवान्। एषः ऐतिहासिकः क्षणः शताब्दशः प्रचलितस्य रामजन्मभूमि-आन्दोलनस्य प्रतीकः अभवत्। सर्वोच्चन्यायालयेन 09 नवम्बर 2019 दिनाङ्के दत्तस्य ऐतिहासिकनिर्णयस्य अनन्तरं एतत् कार्यं आरब्धम्। भूमिपूजनकार्यक्रमः सांस्कृतिकधार्मिकदृष्ट्या सम्पूर्णं देशे विदेशे च उत्सववत् आसीत्। एतयोः आयोजनयोः भारतस्य आधुनिक-इतिहासस्य ०५ अगस्त-दिवसः गौरवपूर्णः परिवर्तनकारी च दिवसः इति स्थापितः। एकतः राष्ट्रियसमायोजनं प्रति पदं गृहीतम्, नियमाः योजनाः च अधुना जम्मू-कश्मीरे अपरतः सनातनविश्वासः पुनः स्थापितः।

हिमसंस्कृतवार्ताः नई दिल्ली। भारतस्य सन्दर्भे अगस्तमासस्य ०५ दिनाङ्कः यथार्थतया ऐतिहासिकः, अद्भुतः, अविस्मरणीयः च दिनांकः अभवत्। २०१९ तमे वर्षे अस्मिन् दिने भारतसर्वकारेण ऐतिहासिकं निर्णयं कृत्वा जम्मू-कश्मीरं विशेषे स्थानं दत्तं अनुच्छेदं ३७०, ३५ ए च निष्कासितम्। अस्य अन्तर्गतं जम्मू-कश्मीर इदानीं भारतस्य अन्यराज्यानां इव सम्पूर्णतया संविधानस्य अधीनम् अभवत्। राज्यं जम्मू-कश्मीर-लद्दाख-देशयोः केन्द्रीयक्षेत्रद्वये विभक्तम् आसीत्। देशस्य सर्वे नियमाः योजनाः च अधुना जम्मू-कश्मीरे

"लौकिकन्यायकोशः" "अन्तर्दीपिकान्यायः"

देहलीस्थापितस्य दीपस्य अल्पोऽपि वा प्रकाशः सर्वत्र भवति। एकस्मिन् प्रदेशे वर्तमानस्य जनस्य वस्तुनः वा कारणेन बहूनि कार्याणि भवन्ति चेत् तद् द्योतयितुम् अस्य न्यायस्य प्रयोगः भवति। यथा- "सत्येन लभस्तपसा ह्येष आत्मा सम्यग्ज्ञानेन ब्रह्मचर्येण नित्यम्।"

इति मुण्डकोपनिषदि वर्तमानस्य मन्त्रस्य शाङ्करभाष्ये 'नित्यं सदा, नित्यं तपसा नित्यं सम्यग्ज्ञानेन' इति रीत्या नित्यशब्दस्य अन्तर्दीपिकान्यायेन त्रिभिरेपि अर्थैः सह सम्बन्धः दर्शितः।

डा. वर्षा प्रकाश टोणगांवकर पुणे/ महाराष्ट्रम्